

KOBBELET

Medlemsblad for Bergens Selskaps- og Brukshundklubb
Nr 4 - 2012 31. årgang

VELKOMMEN TIL MYRBØ DYRESENTER

ALT PÅ ETT STED - KUN 20 MIN FRA BERGEN SENTRUM
ET SPENNENDE MILJØ MED HYGGELIG ATMOSFERE
- OMSORG MED DYRENE I FOKUS -

Bildet er fra vår årlige "Åpen Dag"

myrbø
klinikk dyrepleiesenter

- Velutstyrt dyreklinikk
- Vet. Gisela Kruse, Ina Nilsen, A.K. Milde
- Øyelysing
- Bein- og leddkirurg
- Pleie av syke dyr
- Homeopati + akupunktur
- godkjent spesialvakt smådyr

Myrbø Dyrepensjonat
HUND- OG KATTEPENJONAT - MED DYRENE I FOKUS

- Byens store utvalg i fôr og utstyr til hund og katt
- Rikt utvalg i hundebur
- Hunde- og kattpensjonat
- Kurslokale
- Treningsbane
- Variert kurstilbud

Klinikkenes tjenester kan også utføres under opphold på pensjonatet !

55 24 21 44

Mandag ti Lørdag 10-14
I fredag 10-19

55 24 00 98

Mandag til 17-19
fredag Lørdag 10-20
Søndag 10-19

Neset 56-60, 5267 Espeland, www.myrbo.no

BERGENS SELSKAPS- OG BRUKSHUNDKLUBB

POSTBOKS 6 - SANDSLI, 5861 BERGEN - TEL 55 13 05 00

<http://www.bsbk.org> e-post: bsbk@bsbk.org

KOBBELET

Bladet sendes ut til medlemmene i BSBK fire ganger i året.

Vi mottar gjerne stoff for publisering i bladet. Mottatt stoff publiseres i samsvar med tidsfristene for levering til redaksjonen. Innlegg og artikler kan leveres som PC-filer eller på papirformat til redaksjonens epostadresse eller til vår postadresse. Digitalbilder må leveres i høy oppløsning. Send oss bildene i stor størrelse!

Redaktør: Jon Wagtskjold

Redaksjonens adresse:

BSBK Kobbelet, Postboks 6 Sandsli, 5861 Bergen.

e-Post: kobbelet@bsbk.org

REDAKTØRENS HJØRNE

Dette er siste nummer av medlemsbladet i år, og hovedtema denne gangen er paring og fødsler sammen med en utvidet resultatliste fra utstillingen på Bønes tidligere i høst.

Christen Lang skriver en lengre artikkel om hovedtemaet. Det er en engasjerende og faglig innholdsrik artikkel som jeg sterkt anbefaler å lese. Her finner du svar på mange spørsmål og vurderinger som dukker opp under paring og fødselsprosessen.

I tillegg har jeg valgt å trykke alle vinnerbildene fra de ulike finalene på utstillingen i høst, sammen med en detaljert resultatliste. Mange fine hunder som godt kan vises fram enda en gang!

Som vanlig har vi også rapporter fra Bruksgruppens mange aktiviteter, og de vanlige postene fra klubbens daglige liv.

Redaktøren

Utgave	Frist for innlegg	Utgivelse
1-13	14.01.13	Uke 08/13
2-13	13.05.13	Uke 24/13
3-13	19.08.13	Uke 38/13
4-13	14.10.13	Uke 47/13

Annonsepriser Kobbelet		
	Svart/hvit	Farge
BSBK medlemmer		
Helside	Kr 250,-	Kr 350,-
1/2 side	Kr 150,-	Kr 200,-
1/4 side	Kr 100,-	
Ikke BSBK medlemmer		
Helside	Kr 500,-	Kr 700,-
1/2 side	Kr 250,-	Kr 500,-

Forsidebildet denne gangen er tradisjonen tro av Best in Show -hunden på utstillingen vår nå i høst: St. Bernhardshund Langhåret - N SE UCH DREAMER DE LA VALLES DE L'HOGMIAU Eier: Anne Britt Tangen, Eidsvoll.

Dommer: Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

Vår hovedsponsor

Kjære medlemmer!

Enda en høst er over oss, og aktivitetsnivået er på hell. Vi sier oss godt fornøyd med avviklingen av vår egen utstilling på Bønes i september, og snart er det bare Dogs4All som gjenstår på utstillingsfronten for i år. Det er nok mange av medlemmene våre som tar turen over fjellet også i år, og vi krysser fingrene for dere, og ønsker lykke til!

For vår egen klubbs vedkommende er det årets siste medlemsmøte som står på programmet. Det finner sted tirsdag 27. november kl 19:00 på Midtun Camping sine lokaler. Brukshundgruppen har også sin juleavslutning på Myrbø om onsdagen 28. november kl 18:30.

Jeg minner også om at BSBK sitt årsmøte i 2013 blir avholdt tirsdag 12. Mars kl 19:00 på Midtun Camping. Husk at saker til årsmøtet i februar må være poststemplett/avsendt til klubben innen mandag 14. januar. Det samme gjelder også forslag til kandidater til valget på årsmøtet. Forslag skal stilles til valgkomiteen, og husk at kandidaten skal være forespurt og ha sagt seg villig til å stille som kandidat.

Til slutt vil jeg ønske alle våre medlemmer en riktig GOD JUL og et GODT NYTT ÅR!

Med vennlig hilsen
Lille Wagtskjold
Leder

VELKOMMEN TIL JULEMØTE!

Vi ønsker deg velkommen til årets julemøte.

Tid og sted:

Midttun Motell & Camping, Midtunheia 3 på Nesttun.

Tirsdag 27. november Kl 19:00

Vi vil også i år by på gløgg/kaffe og julekaker.

Kveldens program:

Anne Kristine Milde

holder foredrag om:

**”Legge på og slanke hunden til
utstilling.”**

Utlodning.

Velkommen !

Belønning

Nyhet

Educ

Et perfekt tilskudd som gjør det mulig å kombinere opplæring og sunn ernæring

NØKKELPUNKTER:

- Valper over 2 måneder og voksne hunder
- Mindre enn 3 kcal per tilskudd
- Vitaminkompleks
- Optimal smakelighet og fordøyelsessikkerhet

GODT Å VITE: EDUC = mindre enn 3 kcal per enhet!

www.royalcanin.no

PARING OG FØDSEL

Av Christen Lang

Som oppdretter av hunder siden 1961 har jeg etterhvert tilegnet meg stor erfaring angående paring, fødsel og stell av valper. Jeg har tatt i mot over 500 valper. Mest egne, men jeg har også bistått noen andre oppdrettere. Har også vært med på ca. 400 parringer. Dette er jo erfaringer som ikke kan kjøpes for penger men noe jeg har fått på grunn av den lange tiden jeg har drevet med oppdrett av hunder. Jeg var bare 13 år da jeg på egen hånd tok i mot det første valpekullet, og siden det har jeg regelmessig deltatt ved paringer og tatt i mot valper.

Vi må ikke innbille oss at vi mennesker er de som vet best og overstyre de naturlige lovene

Jeg vil dele med dere noen av mine erfaringer og synspunkter i forhold til det jeg har opplevd i forbindelse med paring og fødsel. Har ført statistikk over parings tidspunkt og fødselsterminer så lenge jeg har drevet oppdrett. De statistikkene som vises her er fra da jeg startet med Shiba for 25 år siden.

Siden statistikkene omfatter så mange hunder og siden de strekker seg over så mange år gir de et meget godt bilde av hva som er vanlig paringstidspunkt og fødselstermin hos Shiba.

Min filosofi når det gjelder oppdrett er at vi i første rekke må respektere naturen og de naturlover som finnes. Naturen har drevet "oppdrett" av levende vesen i uminnelige tider.

I husdyravl er det menneske som har tatt over rollen med å velge ut avlsdyr. Det er vi,

og ikke naturen som bestemmer hvilke dyr som skal bli foreldre til kommende generasjoner. Dette er et meget stort ansvar. Alle som driver med kontrollert husdyravl må ta dette ansvaret på alvor.

Naturen har gjennom uminnelige tider skapt individer som er tilpasset de forskjellige klima og levestandarder som finnes på jorden.

Vi må ikke innbille oss at vi mennesker er de som vet best og overstyre de naturlige lovene, men respektere disse også når det er vi som bestemmer.

LØPETID OG PARING

En tisper får som regel sin første løpetid når hun er mellom 5 og 9 måneder gammel. Jeg kommer ikke til å gå inn på hva som skjer med henne biologisk i den forbindelse, det kan dere lese om i den rikelige faglitteraturen som finnes om dette emnet.

Vanligvis varer løpetiden i ca 3 uker (21 dager). Den første tiden er blodet rødt, det er i det såkalte forløpet og varer i vel en uke. I denne perioden er hun ikke tilgjengelig for paring og viser dette ved å avise hannhunden med knurr og bjeff. Etter det blir blodet mere brunlig og mer sparsomt og tisper er da kommet

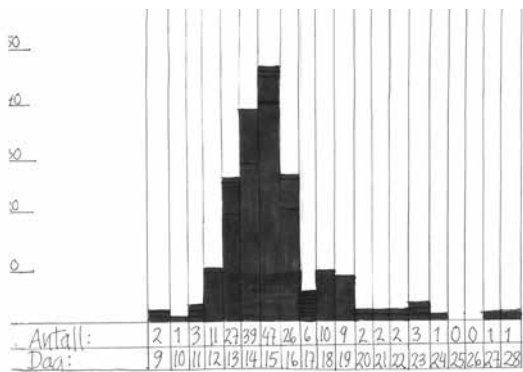

Christen Lang er en svært erfaren oppdretter og dommer

inn i høylopet. Dette viser hun ved å flørte med hannhunden og ved å stille seg opp med halen til siden og ved at hun står rolig når hannhunden hopper på henne. Dette skjer fra 9. til 12. dagen etter at hun startet å blø og er individuelt. Høylopet varer i ca en uke men også dette kan være meget individuelt, i denne tiden er tispene tilgjengelig for å bli paret. Tisper er blitt paret så sent som 30. dagen etter første synlige blod. I følge min statistikk har tisper vært paret fra 9. dagen til 28. dagen, så her kan det være store variasjoner fra tisper til tisper og fra løpetid til løpetid. Men som dere ser av statistikken er det dag 14. og spesielt dag 15. i løpet som klart er de dagene som har høyest kurve i denne statistikken (Gjelder Shiba) Enkelte tisper blør lite og er flinke til å holde seg rene, da kan man lett overse dag 1 og da blir det vanskelig å beregne rett tid. Om tispene ikke skal pares spiller jo dette ingen rolle, men ellers er det jo veldig viktig å holde rede på den rette dagen hun startet løpetiden.

En tisper med normal kjønnsdrift vil ofte flørte med hannhunden eller andre tisper i tiden før hun er klar.

Hundefamilien (rev, ulv og hund) er slik innrettet at den henger sammen når paringen er gjort. Dette er naturens måte å sikre god befruktning på og man må under ingen omstendigheter prøve å skille dem. Henging er normalt. Hengingen varer normalt fra noen minutter til opp til en halv time. Etter at hannhunden er ferdig med sine bevegelser henger de sammen og han snur seg og hundene står da med hodet i hver sin retning. Det er da lurt å holde både tispene og hannhunden og jeg lar alltid begge ha på halsbånd når de skal pares så det blir lettere å holde dem. Tispene vil normalt skrike noe når de henger, i noen sjeldne tilfelle kan hannhunden også gjøre det.

I sjeldne tilfelle kan man få valper på tispene uten at hundene har hengt sammen, men henging er det mest vanlige for å oppnå drektighet hos hund.

Mine erfaringer er at det er lurt å gå en tur med hundene når de møtes for første gang

slik at de blir kjent. Er det rett tid tar det vanligvis kort tid før de er parret. Tar det særlig lenger tid enn en halv time før noe skjer så er det mindre sjanse for at det blir paring den dagen.

Sørg for at hundene får pare seg på et skjermet område der de ikke blir unødvendig forstyrret.

Selv er jeg opptatt av at hunden skal pares på naturlig måte uten innblanding.

Jeg vet at noen holder tispene og at noen hjelper hannhunden men dette kan jeg ikke gi noen råd om da jeg ikke praktiserer dette selv.

Det diskuteres om hvor mange ganger det er lurt å pare hundene. Om man får til en naturlig paring med henging er dette i utgangspunktet nok om det er rett dag. Det er ikke nødvendig å pare to dager i trekk. Sæden lever i mer enn 48 timer så det er ikke nødvendig å "fille på" før det. Men i naturen vil jo hunden pare seg flere ganger over lengre tid om de får lov og det kan de jo selvsagt få lov til om man har mulighet til det.

I de tilfelle vi har hatt ekstra store kull hos oss har dette vært tilfelle. Men kull størrelse er jo avhening av mange faktorer. Tispen skal ha god plass til mange foster og forholdene skal være tilstede for at de fester seg og utvikler seg frem mot ferdige utviklede valper. Her spiller det også en rolle om foreldrene er i nær slekt, da kan man få en innavlsdepresjon som gjør at kull størrelsen blir mindre og at valpene blir mindre og lite levedyktige. I verste fall kan innavl føre til at alle befruktede foster dør i mors liv. I motsatt fall, ved utavl blir det ofte store kull med kraftige levedyktige valper = utavls effekt.

UVILLIG TISPE

Ikke alle tisper vil bli mødre og ikke alle tisper skal avles på.

Når det gjelder Shiba så har jeg hatt en rekke tisper (stor prosent) som ikke vil la seg parre i forhold til de to andre rasene jeg har drevet oppdrett av. (Engelsk setter og Norsk Lundehund) Hva dette kommer av vet jeg ikke men det er noe spesielt for denne rasen.

Mine prinsipper for avl tilsier at man ikke skal avle (inseminere) en tispe som ikke vil pares på naturlig vis og heller ikke tvangspare henne. Det samme gjelder tisper som har kompliserte fødsler. Det er svært viktig etter min mening at hundene kan pares naturlig og føde naturlig.

I noen tilfelle kan vi oppleve at tispene velger hannhund selv. Da kan hun være tilgjengelig for en hannhund, men avviser en annen samme dag (altså det er da ikke snakk om at det ikke er rett dag for parring). Det handler om kjemi mellom de to og dette må vi respektere.

UVILLIG HANNHUND

Det er ikke bare tisper som ikke vil pare. Noen ganger hender det at en hannhund heller ikke vil pare. Det kan ha flere årsaker.

Dårlig kjønnsdrift. Da er det lite vi kan gjøre. Hannhunden er ikke tilstrekkelig interessert til å gjennomføre en parring. En slik hannhund må man ikke benytte til insiminasjon da dårlig kjønnsdrift viser seg å være arvelig.

Det kan være at hannhunden er umoden og ikke helt vet når han skal anstrenge seg eller at han er overivrig og av den grunn ikke får til en vellykket parring. Mitt råd her er at om man har anledning så la ham gå sammen med tispene over lengre tid og ikke gi ham opp. Men prøv ham igjen ved en senere anledning. Kanskje han da klarer det.

Hvis en tispe er meget dominant og en uerfaren hannhund får mye stryk av henne vil han få dårlige erfaringer og vil da ikke tørre å pare da han er redd for å få juling av tispene.

Noen ganger kan hannhunden ha (for) stor respekt for eieren (flokk leder) og av den grunn ikke tørre å pare når vedkommende er tilstede. Det løser vi enkelt ved at eier ikke er med når hundene pares.

INSEMINASJON

Det vil si at man taper en hannhund for sæd og så innfører denne i tispene ved teknisk hjelp.

Prinsippet for inseminering (kunstig befruktning) bør være at dette kun er en nødløsning som man benytter f.eks. hvis hannhunden finner seg i et annet land og det er vanskelig å få til en naturlig parring.

Et godt argument for å benytte insiminasjon er at man på den måten kan utvide genmaterialet i rasen (under forutsetning av at sæden representerer nytt blod).

Skal man inseminere bør dette være med hannhunder som har bevist at de er fertile (kan pare på naturlig vis) og har avkom etter seg av god kvalitet. Tisper som skal insemi-

neres må ha født levedyktige valper og tidligere ha blitt paret på naturlig vis og også selvfølgelig oppfylle de samme krav til temperament og helse og kvalitet på avkommet.

Å benytte hannhunder med dårlig temperament, dårlig kjønnsdrift eller hunder som ikke oppfyller de helsekrav som er satt opp for rasen er ikke etisk!

Inseminering kan enten gjøres med fersk sæd eller (mest vanlig) med frossen sæd. Inseminasjon med fersk sæd kan man selv utføre om man har lært teknikken, men jeg anbefaler å benytte dyrlege ved inseminering og dette må man om man skal benytte frossen sæd. Regler om import og lagring av sæd finner man på NKKs hjemmeside.

FØDSEL

En fødsel er, enten det gjelder mennesker eller dyr en naturlig foreteelse. Tenk på hvor mange individer som blir født på jorden hver eneste dag.

I dagens samfunn har vi en tendens til å sykeliggjøre mange naturlige funksjoner. Man tar røntgen, ultralyd og en rekke prøver og

hos oss mennesker skjer en fødsel som regel på et sykehus med leger og jordmødre tilstede. Man gir bedøvelse og tar i noen tilfelle unødvendige keisersnitt. Jeg har selvfølgelig stor forståelse for at man ønsker å sikre at barnet kommer til verden på en forsvarlig måte, men vi har fjernet oss veldig mye fra naturen.

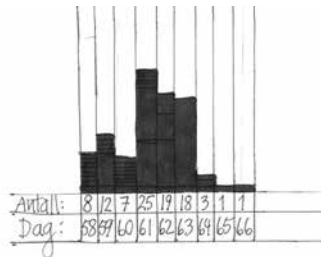
Når det gjelder hunder har vi også fjernet oss mye fra det som er naturlig. Også her er det blitt vanlig med ultralyd og keisersnitt. En fødsel er blitt noe skremmende for mange. Noe vi er redd for skal gå galt. Og i noen tilfelle kan det jo skje, men i de aller fleste tilfelle går det bra. Jeg går ikke spesielt inn på her de fødsler der man må benytte dyrlege. Dette vil kreve en egen artikkel og en slik artikkel bør skrives av en dyrlege med spesialkompetanse på dette feltet.

En fødsel er en stor påkjenning for moren og for det individet som blir født. Alle overlever desverre ikke, slik er naturen. Men vi kan legge alt til rette på forhånd slik at fødselen går på best mulig måte og være tilstede og observere og gripe inn OM noe ikke går

som normalt. Men da er det jo viktig at vi vet hva som er normalt og det kan vi bare få ved erfaring.

Det viktigste for oss som er tilstede er at vi bevarer roen. En stresset eier kan påvirke tispens negativt. Når fødselen først er i gang er det en prosess som må gå sin naturlige gang. Mine erfaringer er at tispens setter pris på at vi er tilstede.

En normal fødsel hos hund starter vanligvis 63 dager etter første paring, men her er det store forskjeller fra rase til rase og fra individ til individ og fra fødsel til fødsel hos samme individ. På statistikken ser vi at Shiba som oftest føder den 61. dagen.

Tispens kan bli urolig opp til et par dager før fødselen, apetitten minsker. Dette er for at hunden ikke skal ha for mye mageinnhold under fødselen. Hun graver i tepper eller annet hun kommer til og vil gjerne hjemme seg på et mørkt sted. I naturen ville hun nå grave ut en passende hule til å føde valpene i. Hun må ha et "rede" å føde i. En passende hundeseng/fødekasse er greit, men noen tepper fungerer også fint under selve fødselen. Så kan man heller legge valpene i kassen etterpå. Hos oss foregår fødselen på badet. Fliser er lett å rengjøre. Tispens får gå fritt rundt men har en krok der hun har tepper å grave i. Ikke tving tispens til bare å ligge i kassen. Fødselen stimuleres ved at hun kan få bevege seg fritt (i et begrenset om-

Det viktigste for oss som er tilstede er at vi bevarer roen....

råde). Ikke ha på for skarpt lys. Tispens ville selv ha fortrukket helt mørke, men det er jo vanskelig for oss om vi skal følge med på det som skjer.

Det er et par momenter som er viktig i forkant av en fødsel. Om man har tenkt å ha valper på tispens så ikke vent for lenge med første kull. En gammel førstegangs fødende tispes vil ha større risiko for en komplisert fødsel. Ellers er det viktig at tispens er i god kondisjon før hun pares. Man kan ikke slanke en drektig tispes og en fet tispes vil garantert få en vanskelig fødsel. Mosjoner hunden helt frem til siste dag før fødselen men tilpass mosjonen til hva hunden selv vil. En godt mosjonert tispes føder lettere. Her er det endel misforsåelser i forhold til hvor mye mosjon hunden tåler. Den tåler mer enn vi ofte tror.

Når fødselen nærmer seg blir tispens urolig, i de fleste tilfelle slutter hun å spise dagen før. Et par dager på forhånd synker temperaturen og om man måler daglig får man en indikasjon på at fødselen er forestående når temperaturen stiger igjen. Selv pleier jeg ikke å ta temperaturen, men vil anbefale dette om du føler deg usikker.

Fødselen kan inndeles i to perioder, oppblokkingen og utdrivelsen.

Under oppblokkingen forbedrer kroppen seg på at valpene skal bli født. Signaler fra morkaken gir beskjed om at prosessene er i gang. Temperaturen stiger og tispens starter å pese og grave intenst.

Så starter utdrivelsen, da får tispens rier (samentreknings av livmoren) med jevne mellomrom og valpen drives ut i fødselskanalen og gjennom bekkenet og ut. Dette kan ta tid. Under en normal fødsel kommer riene med jevne mellomrom, men kan stoppe opp i perioder uten at dette er farlig. La naturen gå

sin gang så lenge hunden har rier og man ser at noe skjer.

Fødselskanalen "smøres" og etter en del rier går "vannet", en tyntflytende veske som kan forveksles med urin. Valpen ligger i en pose og må ligge i denne under hele fødselen. Posen kommer tilsyne som en blåre som går inn og ut før valpen endelig kommer over bekkenkammen og ut. Det er normalt at tispens skriker når dette skjer. Når valpen er født vil tispens bite hull på posen og slikke valpen ren. Man kan hjelpe tispens ved å frigjøre valpen, den må ikke ligge for lenge i posen etter at den er født da blir den kvalt og det er en av hovedgrunnene til at man bør være tilstede ved fødselen. Noen førstegangs fødende tispers kan få panikk like etter at valpen er født (fødselspsykose) og vil da rømme fra valpen og ikke hverken slikke den eller bite hull på posen. Det som da hjelper er at man holder tispens og legger valpen til patten. Når valpen dier stimulerer dette tispens og hun vil da etter en tid slikke valpen og oppføre seg normalt.

Det er ikke nødvendig å klippe navlestrengen. Tispens vil etter en stund tygge denne over, det haster ikke. Om hun ikke gjør dette så kan man klippe, men klipp da på skrå (ikke nødvendig å binde opp navlestrengen). Jeg har aldri hatt en valp som har forblødd seg i forbindelse med kutting av navlestrengen. Tispens skal spise morkaken som følger hver valp. Det er flere grunner for dette. Morkaken inneholder stoffer som blant annet stimulerer riene og melkeproduksjonen. Jeg lar tispens selv bestemme hvor mange morkaker hun vil spise. De er også fra naturens side ment som næring (tispens forlater jo ikke valpene de første døgnene og i naturen trenger hun jo da næring).

De fleste valper blir født med hodet først og dette letter utdrivningen ved at hodet baner vei i fødselskanalen. Men i 40 prosent av tilfellene fødes valpen med bakbeina først (setefødsel). Da er det vanskeligere for tispens å få ut valpen og mere smertefullt.

I noen tilfelle har tispens dårlige rier og vanskelig for å få ut valpen. Dette kan ha flere

årsaker. Tispen kan være fet og i dårlig kondisjon eller gammel eller begge deler (burde da ikke ha hatt valper). Eller en valp kan være død i mors liv. Da er det vanskelig å få den ut da den ikke selv gir den stimuli av livmoren som er nødvendig for at den skal fødes på normalt vis. I slike tilfelle trekker fødselen ut. Jeg har lært meg en enkel teknikk som stimulerer riene. Jeg legger begge hender på hundens rygg ved skulderbladene og presser kraftig ned langs ryggraden mot bekkenet.

Dette stimulerer riene og må gjentaes med jevne mellomrom til valpen er kommet ut. Jeg har massert ut utallige valper når forholdene har vært slik at tispene har hatt dårlige rier og jeg tror bestemt at dette er en av grunnene til at jeg aldri har behøvd å ta keisersnitt på noen av mine hunder i alle de årene jeg har drevet oppdrett. Men før jeg eventuelt starter massasje ville jeg ha tatt ut tispene og løpt litt opp og ned en lang trapp. Dette kan få i gang igjen en fødsel som har stoppet opp. Bevegelsene vil stimulere livmoren og på den måte få riene i gang igjen.

Under normale forhold vil det ta mellom 5 minutter og opp til flere timer mellom hver valp. Det mest vanlige er 30 min til en time. Ikke få panikk om det tar mere enn 2 timer så lenge hunden er rolig og har noen rier innimellom. Det er altså ikke nødvendig som det står i noe litteratur at man må til dyrlegen om det går mer en 2 timer fra forrige valp. Det kan ta mer enn 4 timer mellom valpene uten at dette er farlig. I noen helt spesielle tilfelle har det hendt at en valp er blitt født dagen etter de andre og likvel vært i live.

Er valpen død i mors liv vil den som oftest komme ut etterhvert, men det kan ta tid. Det er ingenting vi kan gjøre for en død valp, fjern den fra tispene på en skånsom måte. Jeg har aldri hatt en tispe som har dødd under/etter en fødsel. Det er svært uvanlig, men det

kan skje. Noen tegn man må være oppmerksom på er om det kommer mye sort blod samtidig som fødselen drøyer lenge, da er det mest sannsynlig et tegn på at det er en død valp eller rester av et ufullbåret foster som er på vei ut. Valper kan dø, men som regel går det bra med tispene selv om fødselen er vanskelig. La naturen gå sin gang. Man må ha is i magen og ikke få panikk. Det er en naturlig prosess som er i gang og den må ta sin tid.

Man må ha is i magen og ikke få panikk. Det er en naturlig prosess som er i gang og den må ta sin tid

Dødfødte og vanskapte valper vil forkomme noen ganger. I de 25 årene jeg har drevet oppdrett av Shiba har jeg hatt få dødfødte og få vanskapte valper i forhold til det store antallet totalt fødte valper. Men i

naturen er det slik at noe kan bli feil, og da vil vi få valper som dør i mors liv. Noen av disse blir absorbert (tidlig i drektigheten) eller er døde ved fødselen. Levende foster med skader kan overleve i livmoren der de får næring gjennom navlestrengen men klarer seg ikke når de skal leve på egen hånd etter at de er født. Det er lite vi kan gjøre for disse. Slike skader kan være ganespaltning, hjerte- eller lungefeil. Noen ganger kommer det vanskapte valper og om de ikke dør selv i løpet av kort tid er det mest humant å avlive dem (benyttt dyrlege).

Pass på at alle morkakene (en for hver valp) kommer ut, ellers kan det oppstå livmorbetennelse.

Etter fødselen vil tispene ha høy temperatur i flere dager og vil da pese endel. Dette er normalt. Hun vil også ha flytninger lenge etter fødselen men om disse ikke er illeluktende og med gult puss er det helt normalt. I motsatt tilfelle må man oppsøke dyrlege, da det da kan være fare for livmorbetennelse. Tispen må da få en antibiotikakur.

Det er normalt med sort, løs avføring i flere dager etter en fødsel, dette henger sammen

med at tispene har spist morkaker som inneholder mye jern.

De fleste uerfarne oppdrettere gjør den feilen at de får panikk om noe ikke går helt etter boken. Men det gjør det jo ikke alltid i naturen. Det er store variasjoner. Blir tispene unormalt slapp og har dårlig almentilstand må dyrlege oppsøkes straks.

Dyrleger har stor kompetanse på unormale fødsler, men de fleste dyrleger har svært liten erfaring når det gjelder en normal fødsel hos hund.

Det er store forskjeller mellom Norge og Sverige når det gjelder utførte keisersnitt på hund. Dette må jo være fordi det er forskjell på praksis mellom disse to lands dyrleger. Vi har jo det samme avlsmateriale her som i Sverige og norske tisper er ikke mindre egnet enn sine svenske medsøstre for å klare en fødsel.

En normal født valp vil fort bevege seg og søker naturlig til morens pletter. Er valpen slapp når den kommer ut av posen må vi passe på at moren slikker den og vi kan også massere den for å få den til å puste. Etter en kort stund bør en normal valp ha god sugerefleks og ta patten. Gjør den ikke det så kan vi legge valpen til patten. Det er viktig at valpen får i seg råmelk, men ikke stress med dette. Det er en god grunn for at det er pauser mellom hver valp. Moren skal ha tid til å stelle/slikke valpen. Når hun gjør dette stimulerer hun hjerte- og lunge funksjonen hos valpen. En valp som er slapp ved fødselen vil noen ganger trenge litt hjelp fra oss til å komme i gang med pusteprosessen og da kan vi som nevnt massere den på brystet og riste den lett og passe på at luftveien er fri. Er valpen levedyktig vil den da etter kort tid klare seg selv.

Når valpen dier moren stimulerer dette både riene og melkeproduksjonen. En valp som er slapp og ikke vil die er det som oftest ikke så

mye å gjøre med, men vi kan prøve å tilføre valpen væske ved å gi den vannoppløst druesukker med en pipette. Er den ikke levedyktig vil den dø i løpet av noen dager. Det er som regel en god grunn for dette. Valpen har gjerne da en skade som nevnt tidligere og personlig mener jeg at vi ikke for enhver pris skal holde liv i en slik svak valp. I naturen er det slik at de sterkeste overlever og det er et godt prinsipp også i hundeeavl. Det er lett å bli sentimental, men vi må huske på at det er dyr vi avler og at det er viktig å føre vider sterke sunne gener.

Det kan noen ganger være vanskelig å være helt sikker på om fødselen er slutt. Men i de fleste tilfelle vil tispene være urolig så lenge den har foster i livmoren. Når alle valpene er ute vil tispene roe seg og legge seg til rette og die valpene. Tar fødselen lang tid og det er mange valper kan tispene noen ganger ta pauser og da vil hun ligge rolig en tid før hun så på nytt starter utdrivelse av ny valp. Her må vi ha is i magen og ta tiden til hjelp og observere tispens tilstand for å bli sikker på at fødselene virkelig er slutt.

Er man en erfaren oppdretter vil man ofte ha en viss formening om hvor mange valper som er ventet. Dette kan også hjelpe når man skal avgjøre om fødselen er slutt.

Tispen trenger ikke næring under fødselen men kan tilbys kaldt vann. Etter fødselen pleier vi å gi havresuppe tilsatt tre spiseskjeer sukker/druesukker og en teskje salt. Denne suppen stimulerer melkeproduksjonen.

En normal fødsel er en stor opplevelse og man får stor ærefrykt for livet når man får lov til å overvære den. Når fødselen er over og freden har senket seg og tispene ligger der med sine nyfødte valper er det verdt all nattevåkningen og all ventingen og som regel har hatt i forkant av fødselen.

En lydighetsdommers opplevelser

av Elin Dahl

Vi lydighetsdommere opplever mange rare episoder, både i og utenfor ringen. De aller fleste stevner foregår på en hyggelig måte, uten dramatikk. Vi gleder oss med deltagere som gjør det bra, føler med de som er uheldige, og gjør vårt beste for å gjøre en rettferdig jobb.

Men så har vi de mindre morsomme opplevelsene, de som vi kan le av i ettertid, men som ikke opplevdes særlig positivt akkurat der og da.

For en del år siden hadde jeg et oppdrag noen timers kjøring fra Bergen. Jeg hadde sagt fra på forhånd at jeg ikke ville ha flere enn 25 deltagere, siden jeg skulle dømme alle klassene. Et par dager før fikk jeg oppgitt 23 deltagere, og syntes det var greit nok. Men da jeg kom på stedet, kunne de gledesstrålende fortelle at de hadde tatt imot mange etteranmeldelser, så antallet lå på godt over 30! Det var tydelig at "hele bygden" var innkommandert for å gå LP, enten de hadde forutsetninger eller ei...og det viste seg fort at flere ante ikke hva de hadde meldt seg på til.

Dette var den første og hittil eneste gangen jeg har blitt bitt under tannsjekken.

Den unge eieren sa at det var ikke så rart, for hunden hadde bitt utstillingsdommeren dagen før. Så da så. Det gjorde svinaktig vondt, men jeg klarte på en høflig måte å takke for i dag og sende gutten og hunden ut av ringen. Da kom en rasende furie av en mor stormende inn i ringen og skjelte meg ut etter noter!

Det ble en lang og slitsom dag. Solen stekte, og på slutten av dagen hadde føttene mine vokst minst to numre og skoene krympet tilsvarende. Jeg var ganske sliten i hodet da jeg endelig kunne sette meg i bilen og ta fatt på hjemturen. Da fant jeg ikke veien ut av området! Stevnet gikk på en skole, med mange gangveier på kryss og tvers, og ikke pokker om jeg fant noen kjørevei. Idet jeg rundet et hjørne, fikk jeg solen rett i øynene, og et lite øyeblikk så jeg ingenting. Før

....og det viste seg fort at flere ante ikke hva de hadde meldt seg på til

jeg rakk å bremse, begynte bilen plutselig å hoppe og riste noe voldsomt. Jeg klamholdt i rattet, hylte på hjelp og skjønnte ikke hva som foregikk. Da bilen endelig sto i ro, så jeg i speilet at jeg hadde kjørt utfor en trapp! Dette var før Eli Hagen gjorde samme stuntet på Slottplassen, så kom ikke der.

Heldigvis hadde min solide firhjulstrekker

Heldigvis hadde min solide firhjulstrekker

tålt påkjenningen. Jeg kjørte over en plen og fant veien ut.

Litt etter stoppet jeg på en bensinstasjon for å fylle opp tanken, og var uheldig å søle bensin på klærne. Idet jeg gikk inn på toalettet for å skifte, skrenset en gammel Volvo full av ungdommer inn foran pumpene. Mens jeg drev og skiftet på det trange, uappetittlige avlukkede, kom de kjekke ungdommene og dundret på døren. ”

Kom deg ut, h... kjerring, vi må PISSÆ!” Lettere oppkavet, med klærne på halv åtte, føk jeg ut og glefset noe om drittunger og Pampers. Det skulle jeg ikke gjort.

Jeg hadde ikke kjørt langt, før den gamle Volvoen kom etter meg i rasende fart. Den klistret seg opp til bakre støtfanger, og så begynte showet med hysterisk tuting, rusing i motor og masse geberder og grimaser bak frontruten. Jeg kjørte så fort jeg turde på en smal og svingete landevei, og følte meg ikke høy i hatten. Ikke en bil, ikke et hus, bare beitende kyr var å se. Og hvor var lensmann og UP når man trengte dem??

Etter en evighet med dette spetakkelet føk de endelig forbi, midt i en sving. Stygge, brølende fjes og veivende armer ut av vinduene, og det siste jeg så av dem i en blå eksossky, var en kviset, bleik gutterumpe i bakruten.

Det var litt av en dag! Heldigvis foregår de aller fleste dommeroppdrag fredeligere og hyggeligere enn dette. Jeg synes det er kjekt å reise rundt og dømme, treffe masser av trivelige og flinke hundefolk.

Neste gang skal jeg skrive litt om mine opplevelser som deltager i LP-ringen .

Med hundeglad hilsen

Elin Dahl.

... Lettere oppkavet, med klærne på halv åtte, føk jeg ut og glefset noe om drittunger og Pampers ...

RESULTATER

BSBK UTSTILLING 29. – 30. SEPT. 2012

BEST IN SHOW

BEST IN SHOW – Dommer: Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

St. Bernhardshund Langhåret – N SE UCH DREAMER DE LA VALLES DE L'HOGMIAU Eier: Anne Britt Tangen, Eidsvoll.

2. Skotsk hjortehund – N UCH NV-10 TROON JULIA CECARIS. Eier: Ane Lid Lerheim, Paradis.
3. Pomeranian – N UCH BRAVEHEART POMCLASSIC AV VESTVARDEN Eier: Eva og Stehpen McQuiston, Knarrevik.
4. Shetland Sheepdog – EDDIEBAKKEN'S LUCKY LUKE. Eier: Kjell Arvid Torgersen, Sandnes.

GRUPPE 1 – Dommer: Arne Foss, Norge.

BIS 4 Shetland Sheepdog – EDDIEBAKKEN'S LUCKY LUKE. Eier: Kjell Arvid Torgersen, Sandnes.

2. Briard – TOP WESSELTON'S BORN TO WIN. Eier: Martha Hamre, Aksdal.
3. Old English Sheepdog – NJV-11 AN-KA-WO'S HARMONY TO ROSENHJORTH. Eier: Anne Kari Wold/ Leif Ragnar Hjorth, Hjeltestad.
4. Bearded Collie – N UCH T-BOB'S BOCCA JUST MOCCA. Eier: Merete Løbrot Nydal, Kalandseid.

GRUPPE 2 – Dommer: Antonio Di Lorenzo, Italia.

BIS 1, St. Bernhardshund Langhåret – N SE UCH DREAMER DE LA VALLES DE L'HOGMIAU Eier: Anne Britt Tangen, Eidsvoll.

2. Bullmastiff – N UCH CHARMIE DEL PAESE. Eier: Lill og Malvin Solberg, Søreidgrend.
3. Newfoundlandshund – TESSMIRA'S OPHELIA IN MY DREAMS. Eier: Kirsten Stensund, Nesttun.
4. Dvergschnauzer Salt/Pepper – ING-STA'S ENGLA THEODORA THEA. Eier: Anne Guri Johannessen, Rådal.

GRUPPE 3 – Dommer: Dominic Harris, Irland.

1. Skotsk Terrier – RAGLAN ROCKET SCIENCE. Eier: Anne Karin Skaar, Haugesund.
2. Staffordshire Bull Terrier – N UCH BACCYS SUNLIGHT SOFFIE. Eier: Lill og Malvin Solberg/ Ina B. Olsen, Søreidgrend.
3. Cairn Terrier – CETE'S ASKELADD. Eier: Knut Dagestad, Stavanger.
4. Australsk Terrier – N DK UCH NORDV-06 NV-07 TANAMIER'S POR SALUT FOR ME. Eier: Anne Marie Ingebretsen/ Marie og Cato Kjøsnes, Begna.

GRUPPE 6 – Dommer: Antonio Di Lorenzo, Italia.

1. Dalmatiner – N UCH DALMO'S KARMENCITA. Eier: Kristin Drange og Kirsti Greibrokk, Lysekloster.
2. Basset Hound – N UCH N VCH INNERHAUG DINA. Eier: Siv Tvilde, Alversund.
3. Grand Basset Griffon Vendeen – TROLLDRONNINGEN'S BERNADOTTER. Eier: Hilde Floen Westrum, Bøvågen.

GRUPPE 5 – Dommer: Arne Foss, Norge.

- BIS 3, Pomeranian – N UCH BRAVEHEART POMCLASSIC AV VESTVARDEN Eier: Eva og Stephen McQuiston, Knarrevik.
2. Norsk Buhund – N UCH KIMURA'S HEDDA. Eier: Inger-Helene Sachariassen, Knarrevik.
  3. Japansk Spisshund – N UCH JASAM'S ORIENTAL GRANDSON OF COLA. Eier: Hanne Nærland Ånensen, Kopervik.
  4. Shiba – BENI GOMA OG AV ENERHAUGEN. Eier: Kirsten Husebø / Olav Aga, Nesttun.

GRUPPE 8 – Dommer: Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

1. Flat Coated Retriever – N UCH HEMPTH'S FRISKY. Eier: Thor A. Jakobsen, Stavanger.
2. Cocker Spaniel – S U (u) N UCH NV-10 MERRY COCKTAILS MELODY MAKER. Eier: Ann Lilly Aarra / Ann-Kristin Olsson, Eikelandsosen.
3. Amerikansk Cocker Spaniel – KBHV-2012 CARILLO A DEVIL IN DISGUISE. Eier: Marita Irene Holte, Skien.
4. Labrador Retriever – SURPRISING'S FLORENTINA. Eier: Eva og Anne Mjelde, Eidsvåg.

GRUPPE 9 – Dommer: Norman Deschuymere, Belgia.

1. Pekingeser – INT DK N UCH EL'MAMBEE'S DREAM ON. Eier: Brit og Reidar Varhaug, Bryne.
2. Shih Tzu – N DK UCH TIGERBAY'S SEVENTH HEAVEN. Eier: Per Åge og Mai Britt Frank, Avaldsnes.
3. Stor Puddel – MEMORIES LET ME ENTERTAIN YOU. Eier: Kjell Ole Sperrevik, Os.
4. Fransk Bulldog – STORE LINDE'S PINOT DEDOMAINE. Eier: Kirsten Stensund, Nesttun.

GRUPPE 10 – Dommer: Ann-Christin Johansson, Sverige.

- BIS 2, Skotsk hjortehund – N UCH NV-10 TROON JULIA CECARIS. Eier: Ane Lid Lerheim, Paradis.
2. Irsk Ulvehund – N UCH BALLYGRAN'S FION FLEETWIND McMAGNUM. Eier: Anne Mette Mikkelsen, Ytre Arna.
  3. Whippet – SIPREX GAIA. Eier: Christian Keyser, Fyllingsdalen.
  4. Greyhound – N UCH JET'S FIRE'N BRIMSTONE. Eier: Gerd, Liv M og Arne Johan Aastvedt, Øvre Ervik.

BESTE VETERAN

BESTE VETERAN LØRDAG – Dommer: Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

Berner Sennenhund – N UCH NVV-11 SIR STORM SHADOW. Eier: Reidun og Ståle Theimann, Laksevåg.

2. Shetland Sheepdog – MINNLETT'S CLASSIC DREAM. Eier: Irene Mjelde Årland.
3. Engelsk Springer Spaniel – INT NORD UCH NORDV-06 ZELINI'S STRAWBERRY FIELDS FOREVER. Eier: Heidi Fosberg, Nannestad.
4. Curly coated Retriever – N UCH N VCH VESTCURLYS DINA. Eier: Marit Lothe og Nils Jakob Eide, Arnatveit.

BESTE VETERAN SØNDAG – Dommer: Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

Keeshond – INT N DK UCH SJØBOFFENS JUST LIKE A WOMAN. Eier: Gisle Kopperdal, Randaberg.

2. Tibetansk Spaniel – DAYDREAM-BELIEVER. Eier: Linn Merethe Mjelde, Årland.
3. Japansk Spisshund – N UCH TOWADA'SHOWAIDO SHUKUJO. Eier: Irene Mjelde, Årland.
4. Shiba – N S LV UCH TENKO AV ENERHAUGEN. Eier: Eirik Knudsen, Paradis.

OPPDRETTERKLASSE

OPPDRETTERKLASSE LØRDAG

KENNEL DHEN'S, Welsh Springer Spaniel, Denise Fagervik, Holmefjord.

OPPDRETTERKLASSE SØNDAG

KENNEL CHIDELIA, Chihuahua Langhåret, Lene Nordås Kalleklev, Frekhaug.

LYDIGHETSPRØVER

KLASSE 1 – Dommer: Aud-Liv Nes Eide, Norge.

1. 175 p – Anne-Mari Garen, Knarrevik m/ West Side Story's Yes.
2. 173 p – Katarina Mo-Sølvberg, Førde m/ Pia.

KLASSE 2 – Dommer: Aud-Liv Nes Eide, Norge.

1. 175,5 p – Grethe Olsen, Bønes m/Anjolis De Tiko.

KLASSE 3 – Dommer: Aud-Liv Nes Eide, Norge.
Det var ingen deltagere som fikk 1. premie.

KLASSE ELITE – Dommer: Aud-Liv Nes Eide, Norge.
Det var ingen deltagere som fikk 1. premie.

BESTE VALP IN SHOW

BESTE VALP IN SHOW – Dommer: Arne Foss, Norge.

Keeshond – DUNGENS NEVER ENDING DREAM. Eier: Inge Kato Våland, Varhaug.

2. Flat Coated Retriever – HEMPTH SAN DONATO. Eier: Thor Jakobsen, Stavanger.
3. Dobermann – ALYSSA ESPADE BY DEAHILLS. Eier: Monica Steensland, Etne.
4. Jack Russell Terrier – HUNTER HAWK DUKE OF BEAUFORT. Eier: Maria Huseby, Sandve.

GRUPPE 1 – VALP – Dommer: Arne Foss, Norge.

1. Schaferhund Normalhår – RUSTÅL'S ZANTHIA. Eier: Tom-Reinar Stølen, Florvåg.
2. Bearded Collie – ALISTAIR'S RULE BRITANNIA. Eier: Janet Kristin Longberg, Bergen.
3. Briard – NORDIC SUN MORAVIA CAMPANELLA. Eier: Beate Midtun, Nesttun.
4. Collie Langhåret – ANDROMA OSCAR BAILEY. Eier: Lise-Lotte Wulff Hoffmoen, Mandal.

GRUPPE 2 – VALP – Dommer: Antonio Di Lorenzo, Italia.

- BIS 3, Dobermann – ALYSSA ESPADE BY DEAHILLS. Eier: Monica Steensland, Etne.
2. Grand Danois – NORDIC GIANT'S GROOVY KIND OF LOVE. Eier: Lisbeth Høgmo, Os.
3. Newfoundlandshund – METROSTARS ADORABLE. Eier: Nina og Trond Berge, Frekhaug.
4. Pyreneerhund – STRØNDAFJORDEN'S DINGLE. Eier: Anne Irene Berge, Bergen.

GRUPPE 3 – VALP – Dommer: Dominic Harris, Irland.

- BIS 4, Jack Russell Terrier – HUNTER HAWK DUKE OF BEAUFORT. Eier: Maria Huseby, Sandve.
 2. Australsk Terrier – HUOVISPÄIVÄN HIP HURRA. Eier: Anne Marie Ingebretsen, Begna.
 3. Cairn Terrier – PASSA PÅ GOLDEN SKY. Eier: Helene Strandvik, Laksevåg.
 4. Irish Glen Of Imaal Terrier – MARFIDAL ROHJATON POHMU. Eier: Unni Foss Bjelland, Sandnes.

GRUPPE 4/6/7 – VALP – Dommer: Antonio Di Lorenzo, Italia.

1. Bayersk Viltsporhund – FRIDA. Eier: Oddrunn Stenberg, Stord.
2. Irsk Setter – EVENFLOW DESIRE DIAMOND & RUST. Eier: Lina Gaudutiene, Straumsgrend.
3. Dachshund Korthåret – SKOVARÐ'S SERENADE. Eier: Arne Sangholt, Fjell.
4. Dalmatiner – PRICE-SPOT'S DREAMCATCHER. Eier: Heidi Price, Nordre Toten.

GRUPPE 5 – VALP – Dommer: Arne Foss, Norge.

- BIS 1, Keeshond – DUNGENS NEVER ENDING DREAM. Eier: Inge Kato Våland, Varhaug.
 2. Pomeranian – DEVIL IN DISGUISE AV VESTVARDEN. Eier: Karen Vetaas/ Eva McQuiston, Brattholmen.
 3. American Akita – FEAR PLAY'S ANYTHING BUT ORDINARY. Eier: Monica Sanden, Hordvik.
 4. Norsk Buhund – KIMURA'S OLINE. Eier: Gunnar Lønningdal, Os.

GRUPPE 8 – VALP – Dommer : Carl-Gunnar Stafberg, Sverige.

- BIS 2, Flat Coated Retriever – HEMPTH SAN DONATO. Eier: Thor Jakobsen, Stavanger.
 2. Amerikansk Cocker Spaniel – TOP WESSELTON RED DIAMOND. Eier: Marita Irene Holte, Skien.
 3. Portugisisk Vannhund – ALVESETERS HILDRANDE HAKU. Eier: Monica Storhaug Tangen, Søreidgrend.
 4. Nova Scotia Duck Tolling Retriever – LOUIE. Eier: Antonette Roald, Ålesund.

GRUPPE 9 – VALP – Dommer: Norman Deschuymere, Belgia.

1. Tibetansk Spaniel – STEMEN'S HOT PEPPER. Eier: Ursula Bertelsen, Sandnes.
2. Mops – MARMELADE'S GOLDEN GIRL GURO. Eier: Torunn Johanne Rosvold, Rådal.
3. Boston Terrier – READYFORACTION THE EDGE OF GLORY. Eier: Stine Sleveland, Bryne.
4. Petit Brabancon – GRIFFMAKERS GAME OF LOVE. Eier: Elisabeth Nilsen Refsnes, Orre.

GRUPPE 10 – VALP – Dommer: Ann-Christin Johansson, Sverige.

1. Irsk Ulvehund – BALLYGRAN'S GWENEIRA GWENN. Eier: Anne Mette Mikkelsen, Ytre Arna.
2. Italiensk Mynde – TEDDY. Eier: Trine M. Thorkildsen, Bjorbekk.

Vår hovedsponsor:

VI GRATULERER SAMTLIGE !

TROPEHAGEN ZOO - BERGEN STORSENTER

VI HAR DET BESTE UTVALGET TIL
KJÆLEDYRENE DINE!

Hva er Shoo!TAG ?

Shoo!TAG™ er en revolusjonerende, ikke-giftig, luktfri og en miljøvennlig måte og beskytte mennesker og dyr mot insekter slik som mygg og flått. Produktet danner en elektromagnetisk barriere mot skadedyr som vil vare opp til fire måneder. Shoo!TAG™ er utviklet i USA, opprinnelig til profesjonell bruk på kvegfarmen.

Shoo!TAG™ utnytter kraften av bio-energitfeltet som omgir alle levende vesener, til å skape en frekvensbarriere som visse insekter reagerer på. Med dette menes det at brukerens eget energifelt motarbeider uønskede insekter ved hjelp av det elektromagnetiske feltet som er innkapslet i kortets magnetstrips. Bruk av produktet er ikke skadelig for elektriske enheter, nøtten eller miljøet.

Shoo!TAG
Mot flått og mygg.
Til hund, katt, hest og mennesker.
Fra kr. 269,-

100 % fornøydgaranti eller
pengene tilbake.
Se mer på www.shootag.no

Non-stop
dogwear.no

**Nonstop Halsbånd
Halvstrup** Red og svart
40 cm. til 65 cm. (109387 til 98)
Pris fra kr. 198,-

Nonstop Dekken Aktiv
S til L. (158700 til 02)
Pris fra kr. 799,-

Nonstop Snesosokk
XXS til L - 2 stk.
(153641 til 45)
Pris kr. 135,-

Nonstop potesokk solid
S til L - 2 stk. (153630 til 32)
Pris kr. 169,-

**Nonstop Hundeseng/
Multipose**
S til L. (149834 til 36)
Pris fra kr. 999,-

Bergen Storsenter 4. etg. Tlf: 55 36 80 80

www.tropehagen-zoo.no

Hundeskolen Avd. Bergen

arrangerer

KURS

Oppstart ca. hver 5.uke

Kursene holdes på Bygarasjen og Myrbø Dyresenter

For mer informasjon/påmelding

Ring **45 21 87 33** for en hyggelig hundepprat eller
send en E-post til bergen@oslo-hundeskole.no

En vanlig runderingstrening i Hordnesskogen

av Hilde Røssevold

Jeg har slitt med en vond skulder i mange år. Har vært til lege, fysioterapeut, kiropraktor osv de siste årene, men aldri blitt helt bra.

En dag på trening satt jeg figurant, og ut kom det en glad og leken hund.

Vi lekte en stund med kong, så kom eieren og leken tok slutt, trodde jeg.

*“Der røk ett eller
annet i skulderen”,
tenkte jeg ...*

Vi ble stående å prate litt om hvordan det var gått, og jeg stod fremdeles med kongen i hånden. Da kjenner jeg et skikkelig rykk i armen og et knekk i skulderen og i kongen henger en Schafer.

Der røk et eller annet i skuldereren tenkte jeg, for det gjorde skikkelig vondt.

Ut på kvelden begynte smertene å gi seg, og siden den dag har skulderen min vært helt i orden. Så takket være Stella, har jeg nå spart mange penger på div. behandlinger.

Så mitt motto er: hundetrening er helbredende, sosialt og gøy.

Hver tirsdag i sommerhalvåret trener vi rundering i Hordnesskogen eller på Kokstad.

Vi har vært en fast gjeng som har vært og trent, og noen av oss har begynt og konkurrere. De har nå fått opprykk til klasse C i bruks. Hurra for Marit og Aic, Grethe og Tico og Anne Karin og Stella.

Det er sistnevnte ekipasje jeg har en liten historie om.

Anne Karin og “kiropraktoren” Stella.

Konkurranselydighetskurs

23. -24. februar

Helgen 23. – 24. februar er vi så heldig å få Marthe Sjølyst og Siwi Endresen til Fjellangerhallen for å ha konkurranselydighetskurs.

Vi kan ta imot 10 deltakere og 4 observatører på dette kurset.

Pris for medlemmer: 1800 kr.

Ikke medlemmer: 2200 kr.

Observatører: 600 kr.

Bindende påmelding via våre nettsider www.bsbk.org

Fra lydighetstrening på Stend:
Gerd Orderud med Kira

Presentasjon av instruktørene

Mitt navn er Siwi Endresen, og jeg kommer fra Karmøy. Jobber som vekter.

Jeg har to hunder nå av rasen Belgisk Fårehund: Tervueren Tyson som er inne i sitt 12te år og Malinoisen Zuki som er 5år. Tyson er naturlig nok, pensjonert fra konkurranser. Han får trene litt søksarbeid av og til og er fremdeles aktiv på tur.

Zuki konkurrerer i Eliteklasse lydighet, og spor i NBF programmet. Planen er å starte rundering også til våren.

Interesse for hund har jeg hatt i mange år, og har deltatt på et titalls kurs innenfor hundesporter som lydighet, spor, rundering, agility og IPO. Mental testing av krevende hunder har jeg også vært med på ved flere anledninger, det er utrolig interessant.

Siste stundet på hundefronten er at jeg også kan titulere meg som Autorisert Massasjeterapeut på hund. Utdannelsen er krevende, inneholder seks trinn, og går over ett år. Den utdannelsen har jeg først og fremst tatt for å kunne vedlikeholde mine egne hunder også kroppslig på en god måte, men behandler også andres hunder som rehabilitering eller forebyggende mot skader. Jeg anbefaler alle å ta et nybegynnerkurs innen hundemassasje til bruk på egen hund.

Mitt navn er Marthe Sjølyst, og jeg kommer fra Haugesund.

Jeg har hatt, og trent hund, siden 2000. I dag har jeg to malinois tisper, Extra og Action.

Jeg trener og konkurrerer aktivt med hundene mine, i hovedsak i lydighet og NBF programmet. I tillegg så jobber vi mot godkjent redningshund i Norske Redningshunder.

Extra konkurrerer i elite lydighet, og er lydighetschampion. I tillegg så konkurrerer hun i B rundering i NBF programmet. Inntil for et par år siden, så drev vi også med IPO, hvor hun har tatt SchH III.

Action er det nyeste tilskuddet i flokken. Hun skal starte å konkurrere i 2013, da i hovedsak i lydighet og rundering. Hun er også under godkjenning i Norske Redningshunder.

Jeg er utdannet figurant for MH, karaktertest og funksjonsanalyse, samt NKK trinn I instruktør. I tillegg så har jeg tatt flere kurs innen bruks, konkurranse lydighet og IPO.

For meg er det viktig å ha hunder som liker og jobbe, og gjør det fordi de vil og ikke fordi de må. Hundetrening skal være gøy for både hund og eier.

ÅPNINGSTIDER:

Mandag - Onsdag: 15:00 - 21:00
(kun timebestilling).

Torsdag og Fredag: 14:00 - 21:00
(timebestilling og dropp inn).

Lørdag: 14:00 - 17:00
(timebestilling og dropp inn).

Vår veterinær Hege Thorsen er i tillegg utdannet rehabiliteringsterapeut til hund og katt ved Norges Veterinærhøyskole.

Ta kontakt med oss for priser på behandlingstilbud.

Timebestilling tlf: 56 15 62 40

Mail: trollvet@gmail.com

Akutt veterinærhjelpe på søn. og helligdager mot utkallingshonorar. **Telefon: 47 22 44 65**

Holmedalen 2 b, Kleppestø
tlf: 56 15 62 40
www.trollvet.no
eller på Facebook.

Poliklinikk · Laserbehandling
Digitalrøntgen · Kirurgi
Tannbehandling · Ultralyd
Laboratorium · Rehabilitering
etter operasjon eller skade
Hundemassasje

Nordisk Mesterskap i Bruks på Voss

av Grethe Olsen

Lørdag 22. sept tok jeg turen til Voss for å se litt på Nordisk Mesterskap i bruks. Det er som alltid skarp konkurranse mellom landene og også mellom de individuelle deltakere med høyt fokus og spent stemning, men likevel hyggelig tone. Akkurat som det skal være i et mesterskap. Jeg fikk være med å se på tre ekvipasjer i rundering, deriblant den norske ekvipasjen som vant individuelt. Tre forskjellige hundeførere og hunder, en malinois, en jakt labrador og en border collie. Alle de tre ekvipasjene fikk fant alle tre figuranter godt gjemt. Det hadde visnok vært vanskelig både dagen før og for de tidligere ekvipasjene å finne alle tre figurantene. Det ble sagt at det kun var en ekvipasje som hadde funnet alle tre figurantene, før jeg ble med i løypen... (Kanskje jeg bringte lykke for de andre ??) Den siste figuranten var gjemt nede i et "hull i bakken" med busker over seg, ikke en lett oppgave hundene. Det var en finsk mannlig dommer og en dansk kvinnelig dommer som utdelte poenger til ekvipasjene, og visstnok er det litt forskjellig måte å dømme i tillegg til individuell skjønn, som alltid, men de var relativt samstemte da jeg var med. Runderingen foregikk på Istad.

Værguden var på Vossingenes side, for det var nydelig vær den helgen og deltakerne var tørre, ja unntatt på beina da for de som beveget seg i skogen, men pytt å slippe regnklær er jo en befrielse!)

Nede på Bømoen, et sted vi i Bergen bare kan drømme om...sukk... Der foregikk IPO, Forsvarsbiten, lydigheten på en stor gressplen, og feltet var like i nærheten inne blant fine skogsløyper. Jeg fikk også se litt av ekvipasjene som gikk felt. Kjekt å se diverse hunderaser. Riktig gøy var det at de var med flere litt mindre typiske raser, som jakt golden (norsk), riesenschnauzer (norsk), kelpie (norsk), jakt labrador (svensk) og rottweiler (dansk?).

Premieutdelingen foregikk med litt pomp og prakt som seg hør og bør i et mesterskap, med parade av Voss hundeklubb m.fl. og alle landene og i front korpsmusikk. Jenter og gutter staselig kledd i bunad hjelp til med premieutdelingen.

De norske ekvipasjen tok for seg av pallen og ble vinnere individuelt i både spor, IPO og rundering, og jammen vant de også ikke lagkonkurransen i spor og IP! Kjempebra!

Voss Hundeklubb var arrangør, og all ære til de som stod for arrangementet og fikk til et slikt arrangement her på Vestlandet :)

Bronsemerkeprøve

av Grethe Olsen

Lisbeth Ludvigsen med Chicken, Kristine Læg Reid Haldorsen med Hermann, dommer Marit Jæger, Linn Solsvik med Hedda, Iris Alexandra Knaupe-Johannessen med Hunter

Høstens Bronsemerkeprøve ble avholdt på Myrbø onsdag 17. oktober. Det var fire ekvipasjer som stilte til start, da to andre ikke kunne komme. Værguden var med oss og det var bra hundevær, tørt ovenfra, fin temperatur for hundene og stille (ingen avledende virvlende blader og for mye dufter i luften). Her var det veldig mye fint å se, men på bronsemerket er det "strengt" da man må ha bestått i alle øvelser for å oppnå bronsemerket.

En ekvipasje fikk dessverre null på stå under marsj, mens resten av øvelsene var godt over bestått. En annen ekvipasje manglet litt konsentrasjon og med et helt program uten belønning så blir omgivelsene lett litt mer spennendes. Det skal også nevnes at de ikke er typiske "lydighetshunder", men er det bare å stå på og trene videre - ny sjanse til våren. De to som oppnådde bronsemerket hadde flotte øvelser og bestod med glans. Dommer Marit Jæger hadde en lett oppgave da alle ekvipasjene var ryddige og hadde fint samspill med hundene så det gikk radigt unna.

Vi gratulerer med bestått Bronsemerkeprøve til:
Iris Alexandra Knaupe-Johannessen med Hunter (ungarsk vizla)
Lisbeth Ludvigsen med Chicken (malinois)

Bilder fra Grunnkurs 1

Her er bilder fra Grunnkurs I med Anne-Mari Garen og Anne Karin Daae som instruktører

RESULTATER uoff. LP onsdag 24. oktober

Klasse 1

1. Anna Källmann med Safira (ca de bou) 167,5 p
2. Anne-Mari Garen med Joya (cocker) 142,5 p
3. Gerd Orderud med Zamira (rottweiler) 129 p
4. Lene Brandal med Lux (pyr.gjeterhund) 123 p
5. Tone Hagerup med Ellis (labrador) 117 p

Klasse 2

1. Grethe Olsen med Tiko (schäfer) 154 p
2. Trude Jacobsen med Chaos (border collie) 140,5 p
3. Lene Brandal med Laban (bc-mix) 132 p
4. Anne Karin Daae med Stella (schäfer) 106,5 p

Klasse 3

Gerd Orderud med Kira (schäfer) 224,5 p

Til tross for kun en 1. premie var det mange bra enkeltøvelser og så var det litt action av ulik karakter på stevnet. Katt på banen, hopp oppå hoppet, egen apportteknikk, prøving av “bestikkelse” av dommeren ved avlevering av apport, så publikum fikk både spenning og en god latter.

TAKKER FOR EN FIN KVELD OG ØNSKER ALLE
EKVIPASJENE LYKKE TIL VIDERE!

Caspar og Alma ønsker alle sine treningskompiser
en god jul og et godt, fremgangsrikt nyttår!

*Kennel Gullsteinen, Elin Dahl, Rekdalsvegen 47 - Bergen
Mobil +47 414 05 417*

bsbk

hjem | om klubben | aktiviteter | brukshund | utstilling | resultater | medlemservice | lokale klubber

AKTIVITETER

LYDIGHETSTRENING

BRUKSTRENING

VALPEKURS HØSTEN 2012
Valpekurs (fra ca. 3 mnd) med
start tirsdag 3. sept kl 19:00

VELKOMMEN TIL BSBK

Bergens Betskaps- og Brukshundklubb (BSBK) ble stiftet for over 60 år
siden, og er en klubb for epprettere, hundeeiere og hunderteosserte
med både heshunder og blandingshunder i Bergensområdet.

Les mer

Oppdretterguide

Denne spalten kan være til nytte for både oppdrettere og lesere som funderer på å skaffe seg en ny rase.

Spalten er kun for BSBK-medlemmer, og vi håper at flere kennelnavn vil komme på listen i neste nummer av Kobbelet.

Vil du være med, send informasjon om rase, kennelnavn, navn på oppdretter, e-mail adresse til:

KOBBELET - BSBK
Boks 6 Sandsli, 5861 BERGEN,
kobbelet@bsbk.org

BEAGLE

BANDWAGON
Lille Wagtskjold
lille@bandwagonbeagles.net
Midtunvegen 1d, 5224 NESTTUN
Tlf.: 55 92 44 36

BEARDED COLLIE

T-BOB
Merete L. Nydal
menyd@online.no
Kalandsneset 14,
5229 KALANDSEIDET
Tlf.: 413 67 722

RETTVEST

Venke Eggøy
info@kennelrettvest.com
Mustadveien 21, 5363 ÅGOTNES
Tlf.: 472 95 980

WEST MEADOW

Olav Henrik Vik
olavvik@broadpark.no
Skipanesv 138, 5259 HJELLESTAD
Tlf.: 55 99 09 46

BORDER TERRIER

HØYSÆTLIA
Anita Høysæter
anita@jaktborder.no
Steinstøveien 94, 5131 NYBORG
Tlf.: 924 62 401

BULLMASTIFF

RAINBULL
Lill og Malvin Solberg
malvinsolberg@gmail.com
Markaneset 22, 5251 SØREID-
GREND
Tlf.: 902 05 374

BULL TERRIER

KEYNOTE
Kari Aamodt
keynote@broadpark.no
Junosvei 10, 5173 LODDEFJORD
Tlf.: 55 26 84 05

CAIRN TERRIER

CAIRNDALE
Dagny Ann Dale og Atle Evensen
post@kennelcairndale.com
Hetlebakkveien 201 B,
5131 NYBORG
Tlf.: 55 18 53 36

JAKRILO

Janet K. Longberg
janetlon@bluezone.no
Haukelandsveien 48, 5096 BERGEN
Tlf.: 472 04 433

CAVALIER KING CHARLES SPANIEL

VINSTI
Karin og Olav Oldervik
karin.oldervik@myhome.no
Oterdalen 74, 5914 ISDALSTØ
Tlf.: 56 35 06 11

CHIHUAHUA

GROSSERHEIMEN
Anne Hagebø
anhagebo@online.no
Breimyra 244, 5134 FLAKTVEIT
Tlf.: 55 39 09 85

COCKER SPANIEL

LOVE ACTUALLY
Elin Tengt
eliten@tele2.no
Haukedalsbotn 131, 5119 ULSET
Tlf.: 486 01 050

COLLIE LANGHÅRET

COLLIEANN
Ann-Kristin Mykkeltvedt
collieann@home.no
Hatleflåten, 5652 ÅRLAND
Tlf.: 56 58 87 65

MIDTUNSTIEN

Helga og Bjørn Dahle
Midtunbrekka 18 A, 5224 NESTTUN
Tlf.: 55 10 25 51

VARIO

Marianne Kalvenes
m.kalvenes@sencewave.com
Tunesveien 126, 5264 GARNES
Tlf.: 55 24 21 62

VESTTUN

Turid og Torbjørn Hitland
torb-hi@online.no
Espelandsveien 178
5258 BLOMSTERDALEN
Tlf.: 55 22 71 79

DACHSHUND ALLE TYPER OG HÅRLAG

LURVELEGG
Kjersti Grimstad
kkookk@online.no
Nedre Nøttveit 22, 5238 RÅDAL
Tlf.: 928 32 148

DACHSHUND LANGHÅR

PETLAN
Connie Petterson
connie.c.petterson@gmail.com
Foldnesvegen 220, 5353 STRAUME
Tlf.: 56 32 36 02

DALMATINER

CIVELDA
Kersti og Svein A. Hatlem
civelda@online.no
Nyhavnsvingen 8, 5035 BERGEN
Tlf.: 55 25 76 02

SHOSPOT

Shona Nedungadi
shona@kennel-shospot.com
Davanger,
5310 HAUGLANDSHELLA
Tlf.: 979 78 766

DOBERMAN

UNIQUESTAR
Alf Skaar og Siri Ann Farestvedt
uniquestar@c2i.net
Grønnestølsveien 33, 5073 BERGEN
Tlf.: 55 28 90 01

DOGO CANARIO

GUARDIA DE FUEGO
Erik Skjoldheim
skjeldatun@hotmail.com
Elvenesveien 52, 5223 NESTTUN
Tlf.: 998 55 756

DVERGSCHNAUZER SORT/SILVER

HJELLEUREN'S
Elsebeth Ellingsen
elsebeth.ellingsen@online.no
Hjelleveien 62 A, 5200 OS
Tlf.: 56 57 63 69

ENG. SPRINGER SPANIEL

Marian Janet Nossen
kennel@merjano.no
Brendahaugen 1, 5652 Årland
Tlf.: 900 77 434

FINSK LAPPHUND

Ole-Håkon Sælen
hakon.saelen@veidekke.no
 Mobergslien 76, 5200 Os
 Tlf: 932 14 735

FRANSK BULLDOG

BOULE ADORÉE
 Cecilie Schleer
cecilie.schleer@hjemme.no
 Nesttunbrekka 66, 5221 NESTTUN
 Tlf: 55 91 36 55

GOLDEN RETRIEVER

SEKRET-GARDEN
 Laila Bratland
secret-g@online.no
 Postboks 247 Nesttun,
 5853 BERGEN
 Tlf: 913 07 070

GRAND DANOIS

HIGHESTEEM
 May-Britt Karlsen/ Thomas Sopp
may-bk@online.no
 Dalsroaveien 19, 3158 ANDEBU
 Tlf: 922 54 481

NORDIC GIANT

Lisbeth Sorflaten Høgmo
kjelis@tele2.no
 Sollia 22, 5200 OS
 Tlf: 40872587

VESTLED

Jorunn Mykland
joru-mi@online.no
 Voreland, 4700 VENNESLA
 Tlf: 918 48 495

GREYHOUND

WAG
 Familien Aastvedt
arne.johan@aastvedt.com
 Kalvatræet 22, 5106 ØVRE ERVIK
 Tlf: 55 18 10 24

GRIFFON

GROSSERHEIMEN
 Anne Hagebo
anhagebo@online.no
 Breimyra 244, 5134 FLAKTVEIT
 Tlf: 55 39 09 85

GROENENDAEL

ASKVIØR
 Vigdis og Nils Johannessen
njoh@broadpark.no
 Åsliå 6, 5306 ERDAL
 Tlf: 56 14 05 81

NADJARAH

Linda og Ronny Eliassen
ronny.eliassen@bkkfiber.no
 Tetnesveien 130, 5114 TERTNES
 Tlf: 55 18 30 60

HVIT GJETERHUND

WHITE VIKING
 Katrine Bårtvedt
ge-baart@online.no
 Borgavn 178, 5200 OS
 Tlf: 56301958

IRISH SOFTCOATED WHEATEN TERRIER

TERRWEINS
 Gro Weinholt Johannessen
terrweins@gmail.com
 Rødtvedtveien 9 B, 0955 OSLO
 Tlf: 916 41 672

IRSK SETTER

Lina Gaudutiene
lgaudute@gmail.com
 Løtveitneset 8
 5151 STRAUMSGREND
 Tlf: 998 84 421

IRSK ULVEHUND

BALLYGRAN
 Anne Mette Mikkelsen
wolfhound@ballygran.com
 Mons Slettens veg 21
 5265 YTRE ARNA
 Tlf: 55 24 78 15

O'MARKSBAY

Knut Olav Wille
knutowille@c2i.net
 Ask, 3519 HØNEFOSS
 Tlf: 22 10 81 50

KAUKASISK OVCHARKA

KEMOKA-K9
 Kent Mohan Kathiravelu
Plutti69@hotmail.com
 Hardangerveien 490, 5268 ESPE-
 LAND
 Tlf: 943 61 448

LABRADOR RETRIEVER

CIBORIA
 Ina Bilberg og Freddy Bjørndal
As-iren@online.no
 Kirkeveien 17
 5072 BERGEN
 Tlf: 55 28 49 18 / 413 20 893

GULLSTEINEN

Elin Dahl
elin@gullsteinen.net
 Rekdalsveien 47
 5151 STRAUMSGREND
 Tlf: 55 12 12 53

SURPRISING'S

Eva og Anne Mjelde
ewmjelde@mtulink.com
 Tyriveien 40
 5104 EIDSVÅG I ÅSANE
 Tlf: 55 95 15 04

LHASA APSO

SING-TUK
 Gro Mandt
 Øyjordslien 14, 5035 BERGEN
 Tlf: 55 95 12 41

MELLOMPUDEL

LINNIECROFT
 Linda Stoltz Olsvik
 Vilhelm Bjerknes vei 80,
 5081 BERGEN
 Tlf: 55 28 78 88

MOPS

HIGHESTEEM
 May-Britt Karlsen/ Thomas Sopp
may-bk@online.no
 Dalsroaveien 19, 3158 ANDEBU
 Tlf: 922 54 481

SUNDKJERRINGEN

Kjersti-Mari Sundkjer
pmartem@broadpark.no
 Kråkenesdalen 120, 5152 BØNES
 Tlf: 55 12 59 68

NEWFOUNDLANDSHUND

FERRYLAND
 Irene og Jonny Donné
irene@ferryland.no
 Hamreveien 65,
 5229 KALANDSEIDET
 Tlf: 55 12 66 99

NUFFEKOMPANIET

Wenche Solheimslid
wsolhei@online.no
 Hedlo 41, 5353 STRAUME
 Tlf: 56 33 17 77

RANSA

Egil Andreassen
egil.andreassen@smedvig.no
 Lyngbøveien 64 A, 5163 LAKSEVÅG
 Tlf: 55 34 37 91

TESSMIRA

Kirsten Stensund
post@tessmina.com
 Vallalia 44, 5227 NESTTUN
 Tlf: 55 10 43 43

NORFOLK TERRIER

RANSA
 Egil Andreassen
egil.andreassen@smedvig.no
 Lyngbøveien 64 A, 5163 LAKSEVÅG
 Tlf: 55 34 37 91

OLD ENGLISH SHEEPDOG

AN KA WO
 Anne Kari og Terje Wold
ankawo@gmail.com
 Grimseidveien 484,
 5259 HJELLESTAD
 Tlf: 55 99 16 91

POMERANIAN

VESTVARDEN
 Karen Vetaas
kennel@vestvarden.com
 Storevarden 58,
 5350 BRATTHOLMEN
 Tlf: 56 33 13 95

PORTUGISISK VANNHUND

AQUA DE ZELANTE
 Britt Elin Salt
b.salt@online.no
 Bergveien 29, 5152 BØNES
 Tlf: 481 18 845

RIESENSCHNAUZER

LA-POT-ARJA
 Wenche Berntsen
kjebc4@online.no
 Mabbursvegen 13, 5353 STRAUME
 Tlf: 56 33 00 41

ROTTWEILER

VESTWEILER
Helene Strøm
helenstrom2@hotmail.com
Storåsen 31 A, 5132 NYBORG
Tlf.: 993 44 604

SCHÄFERHUND

BALDERGARD
Bjørn Tonheim
Hordnesveien 103, 5244 FANA
Tlf.: 55 13 02 21

RUSTØLS

Tom Stølen
tom_stolen@hotmail.com
Stativ 11, 5305 FLORVÅG
Tlf. 924 77 788

VESTVARDEN

Karen Vetaas
kennel@vestvarden.com
Storevarden 58,
5350 BRATTHOLMEN
Tlf.: 56 33 13 95

YLVAGÅRDEN

Anne Karin Daae
akdaae@online.no
Nipedsstien 34, 5164 LAKSEVÅG
Tlf.: 55 34 42 55

SCHNAUZER

KEYNOTE
Kari Aamodt
keynote@broadpark.no
Junosvei 10, 5173 LODDEFJORD
Tlf.: 55 26 84 05

SPORTY

Berit Iversen
Storevarden 62,
5350 BRATTHOLMEN
Tlf.: 56 32 05 22

SEALYHAM TERRIER

SEALY WEST
Vivi Waag
vivi@sealywest.net
Postboks 6 Sandsli, 5861 BERGEN
Tlf.: 55 22 92 00

SHETLAND SHEEPDOG

ASKVIØR
Vigdís og Nils Johannessen
njohannessen@start.no
Åsli 6, 5306 ERDAL
Tlf.: 56 14 05 81

SHIBA

ENERHAUGEN
Jorunn Kvalheim og Christen Lang
chr-lan@online.no
Sandviksveien 173, 5035 BERGEN
Tlf.: 909 81 295 / 909 68 848

SHIBATROLL

Gullborg og Eirik Knudsen og Birte
Blomli
info@shibatroll.com
Østre Hopsvei 16, 5232 PARADIS
Tlf.: 928 59 411

SKOTSK HJORTEHUND

ST.FINNIAN
Ane Lid Lerheim
ane@lerheim.no
Troldhaugveien 31, 5232 PARADIS
Tlf.: 55 91 17 50

SPANSK VANNHUND

ZOJOMA
Jorunn Gjøn
jorunn-g@fusi.no
Gjøn, 5640 EIKELANDSOSEN
Tlf.: 56 58 52 10

WHIPPET

WAG
Familien Aastvedt
arne.johan@aastvedt.com
Kalvatræet 22, 5106 ØVRE ERVIK
Tlf.: 55 18 10 24

AKTIV HUND

Hundeskole - Dagskole - Spesialdressur

Valpekurs • Unghundkurs • Privattimer

Er du motivert?

Vi gir deg gode resultater kun etter få timer!
Info: www.aktivhund.no eller tlf. 930 68 283

FOTOGRAF

Lars Jakob & Truls

LØTVEDT

Torget 13, III etg.

brudepar - barnefoto - portrett
gruppefoto - rammeverksted - industri-/flyfoto

LØTVEDT
TAR
BILDENE

Tlf. 5531 6688

digital produksjon - video/film - overføring fra film til video

Postboks 463 Sentrum, 5805 Bergen - fax 5532 9220

www.photo-film.no - e-post T13@lotvedt.com

Nye medlemmer

MARIANNE HOLMEN	5172 LODDEFJORD
LINDA MIKKELSEN	5142 FYLLINGSDALEN
KRISTINE OLLMAR	5094 BERGEN
MARITA BØRVE	5259 HJELLESTAD
KATRINE SARDAH	5212 SØFTELAND
KAROLINE SANDSTØ	5011 BERGEN
MARNE OLIN HELLAND	5008 BERGEN
KRISTINE LARSSON VASELI	5237 RÅDAL
SARAH SÆRTVEIT	5164 LAKSEVÅG
VIGDIS KVAM	5350 BRATTHOLMEN
HOGNE LARSEN	5252 SØREIDGREN
ANNE-BRITT D. ANDREASSEN	5141 FYLLINGSDALEN
SOLVEIG SVANØ NEBY	5038 BERGEN
TERJE BOGE	5227 NESTTUN
ANNA LOUISE DARLINGTON	5265 YTRE ARNA
ANNE STEEN	5170 BJØRNDALSTRÆ
TORLEIF TORGERSEN	5251 SØREIDGREN
BENEDIKTE OTTZEN EIKELAND	5262 ARNATVEIT

Lill-Ann Morgan
Tlf. 994 88 022
post@hundeparadiset.no
www.hundeparadiset.no

Kurs

- valpekurs 9 - 15 uker
- valpekurs 4 - 6 mnd
- unghundkurs 6 - 12 mnd
- hverdagslydighet
- passeringskurs

Kost og helse

- kostveiledning
- Canine Kinaesthetics™
(Dog Body Care)

Adferdsproblemer

- konsultasjoner
- privattimer

* Pakketilbud

- valper • unghunder
- voksne • seniorer

Hovedkontor & treningsenter

Hanøy
Askøy Kommune
GPS: 60°27'196"N 005°05'594"E

Butikk & konsulenttenester

Statsm. Michelsensvei 62
Paradis
Bergen Kommune

Forhandler av Markus Mühle og Luposan
produkter.

Naturnært, kaldpresset hundefôr
(også glutenfritt fôr) kosttilskudd
Butikkutsalget og netthandel.

Markus Mühle®

LUPO
SAN®

BERGENS SELSKAPS- OG BRUKSHUNDKLUBB
POSTBOKS 6 - SANDSLI 5861 BERGEN - Tel: 55 13 05 00
<http://www.bsbk.org> e-post: bsbk@bsbk.org

HOVEDSTYRET 2012		Fast tel. / Mobil tel.
Leder:	* Lille Wagtskjold	55 92 44 36 / 909 74 408
Nestleder:	* Svein Lothe jr.	55 13 62 04 / 934 35 900
Kasserer:	Edgar Waag	55 22 92 00 / 922 44 500
Sekretær:	* Jon Wagtskjold	55 92 44 36 / 908 61 265
Styremedlem:	Knut Alme	56 14 58 20 / 970 44 438
Repr. Utstillingsgruppen:	Vivi Waag	55 22 92 00 / 986 39 600
Repr. Brukshundgruppen:	Grethe Olsen	905 66 356
*BRUKSHUNDGRUPPEN 2012		
Gruppeleder:	Grethe Olsen	905 66 356
Medlem:	Marit Brakstad Jæger	471 79 880
Medlem:	* Hilde Brandt Røssevold	413 13 904
Medlem:	Anne Karin Daae	408 90 057
Medlem:	* Gerd Orderud	481 92 255
UTSTILLINGSGRUPPEN 2012		
Gruppeleder:	Vivi Waag	55 22 92 00 / 986 39 600
Medlem:	Janet Longberg	55 29 65 86 / 472 94 433
Medlem:	* Tone Berg Stiansen	55 13 06 88 / 934 67 877
Medlem:	* Liv M. Aastvedt	55 18 10 24 / 995 65 072
Medlem:	Siren Næs	55 28 19 83 / 905 88 781
REVISJON 2012		
Medlem:	* Elin Hjortland Løtvedt	55 22 89 00 / 481 76 787
Medlem:	Arne Johan Aastvedt	55 18 10 24 / 452 42 383
Varamedlem:	Merete L. Nydal	55 10 01 70 / 481 12 518
VALGKOMITÉ 2012		
Medlem:	Liv M. Aastvedt	55 18 10 24 / 995 65 072
Medlem:	* Merete L. Nydal	55 10 01 70 / 481 12 518
Medlem:	Elin Dahl	55 12 12 53 / 414 05 417
KOBBELET 2012		
Redaktør:	Jon Wagtskjold	55 92 44 36 / 908 61 265

Medlemskontingent BSBK 2010		BSBKs bankforbindelse	
Medlem	kr. 340,-	BSBKs driftskonto:	9521 66 45740
Familiemedlem	kr. 50,-	Brukshundgruppen:	9521 66 45627
Obs: Tillitsvalgte med «*» er på valg i 2013			
Obs: Medlemskontingent kan kun betales ved tilsendt giro fra Norsk Kennel Klub sin Medlemsservice, eller fra «Min side» på www.nkk.no			

buddy®

- for alle dyrevenner

Vi har alt du trenger til hunden din:

kvalitetsfôr, førsåler, senger, bur, bånd, seler, refleksvester, dekken, leker, godteri og godbitholdere, bøker, børster, shampo med mer.

Trenger du råd og veiledning hjelper vi deg gjerne!

Velg en buddy butikk når du skal handle til hunden din!

Zookjeden buddy - utvalg, kvalitet og gode råd!

Arken Zoo
Arken Senter
Ulset
Tlf: 55188480

Troyas Zoo Senter AS
Sarfor Storsenter
Straume
Tlf: 56332083

Vestkanten Zoo AS
Vestkanten Senter
Loddefjord
Tlf: 55931040

B

NORGE P.P. PORTO BETALT

RETURADRESSE:
BSBK
Postboks 6 Sandsli, 5861 Bergen

Fjellanger Hundeskole AS

HUNDEPENSJONATET

- Ligger på Lysekloster ca 25 min. kjøring fra Bergen sentrum
- Kvalifisert personell
- Moderne lokaler
- Gode rutiner
- Landlige omgivelser
- Hundens velferd i fokus

HUNDESKOLEN

- Valpekurs
- Grunnkurs
- Hverdagslydighetskurs
- Individuelle timer
- Kurs & Seminarer
- Innendørs kurslokaler
- Kvalifiserte instruktører
- Positive metoder

FJELLANGERHALLEN

- Treningshall med 800 kvm kunstgress samt
- Utendørs bane
- Lydighet
- Agility
- Utstilling
- Arrangementer
- Utleie

